

[Carsten Raft.]

var Danskhedens værste Fjender. Og i Modsætning til 1920 er de alle sammen Sydslesvigere, Landsdelens egne Børn.

Der er Respekt for Bevægelsens Ledere, ikke mindst for de trofaste Danskere, som stadig er Bevægelsens Kærne. Det er Folk, om hvem der altid er ren Luft, sagde Formanden for Flensborg Socialdemokraterne ved deres store Møde i Deutsches Haus, og det blev hilst med demonstrativt Bifald fra Tusinder af Tilhørere. Den Hyldest, der blev givet Flensborgs Overborgmester paa hans Fødselsdag — paa Tysk, Engelsk og Dansk —, var et ganske overvældende Vidnesbyrd om, at en Dansker er saa vist ikke længere nogen foragtelig Person i Sydslesvig. Jeg tror, at vi kan helt vel være de Folk bekendt. Der var lidt tyske Bøllestreger før Valgdagen den 13., men det var Smaating i Forhold til det, man ellers har været vant til i Tyskland. Og Valgdagen selv var saa fredelig som en dansk Valgdag. Modsætningerne dernede er skarpe, men det er kendeligt, at det er fra Kiel og fra de østpreussiske Flygtninge Ufreden kommer. Det er selvfølgelig Ting, som en udenforstaaende maa tage paa med alt mulig Forbehold, men det er mit Indtryk fra Samtaler med hjemmehørende tyske Slesvigere, og det understreges af Danskernes Behandling af dem paa de Steder, hvor Danskere er kommet i Flertal, at mellem de hjemmehørende Slesvigere er Modsætningerne ikke helt saa skarpe. Det er et Forhold, som jo alligevel har sin Betydning til Vurdering af Fremtidsmulighederne.

Lad mig til Samling af alt dette sige: Det er stadig min Opfattelse, at vi skal ikke lade os romantisere eller sentimentalisere; vi skal fastholde den sunde Skepsis og vaagne Ansvarsfølelse over for vort Folks Fremtid, vi skal først og fremmest fastholde, at denne Sag skal modnes og vejes og prøves, før den gaar til endelig Afgørelse; men *fair play*, det har vore Venner dernede Krav paa, retfærdig Vurdering, det skylder vi dem, som længes mod vort Land og har Tillid til vort Folk.

Derfor har jeg givet denne lyse Skildring af den sydslesvigske Bevægelse paa Valgkampagnens Tidspunkt. Jeg opfordrer mine Kammerater i Rigsdagen til at efterprøve den og den højtærede Udenrigsminister til at skaffe dem Adgang hertil.

Chr. Christiansen: Jeg har først nogle Bemærkninger om Spørgsmaal af mere almindelig Interesse og dernæst forskellige

lokale Sager, som jeg gerne ønsker at fremdrage under denne Finanslovdebat.

Rigsdagen vedtog i 1946 i April Maaned en betydningsfuld Lov om Byggeri med offentlig Støtte, som betyder, at der i en Række Aar frem i Tiden stilles ret store Beløb til Raadighed til Byggeriet. Der findes i denne Lovs §§ 46, 47 og 48 forskellige Bestemmelser om Laan, bl. a. til Forandring og Opførelse af Forsamlingshuse og Forsamlingsbygninger. I § 46 stilles der 4 Mill. Kr. aarlig til Raadighed til Opførelse eller Forandring ved Om- og Tilbygning af Forsamlingshuse med almindeligt Formaal og Biblioteksbygninger, og endvidere er der i denne Paragraf ogsaa nævnt Laan til Opdragelseshjem, Institutioner for forebyggende Børneforsorg, Husholdningsskoler, Undervisningskøkkener, Vandrehjem, offentlige Badeanstalter og Institutioner af lignende social eller kulturel Betydning samt til Erhvervelse af Byggegrunde hertil. I § 47 er der Bestemmelser om Kommunernes Stilling til disse Laan, og i § 48 bestemmes, at Laanet sædvanligvis ikke maa overstige 50 000 Kr. til Forsamlingshuse, ellers ikke over 100 000 Kr.

Det er i Anledning af denne Lovs Gennemførelse jeg ønsker at fremsætte nogle Bemærkninger, som dels er henvendt til Kommunerne Landet over og dels til den højtærede Indenrigsminister. Jeg forstaar meget vel, at der ikke lige i Øjeblikket kan blive Byggematerialer til Opførelse eller Forandring af Forsamlingshuse, og maaske vil det ogsaa knibe med Arbejdskraft. Paa den anden Side er der ogsaa et Stykke Arbejde at gøre, inden Byggeriet kan realiseres, dels med at fremkalde Forstaaelse og Interesse for denne Sag, dels med Udarbejdelse af Planer til Sagens endelige Gennemførelse.

Jeg vil tro, at man fra mange Sider er klar over denne Opgaves Betydning, samfundsmæssigt og kulturelt, og det er min Opfattelse, at vi ikke i tilstrækkelig Grad tidligere har haft Opmærksomheden henvendt paa dette Spørgsmaal. Danmark er et Land med mange Foreninger og et vidt forgrenet folkeoplysende Arbejde, der samler store Kredse af Befolkningen, og det er en Virksomhed, der er af afgørende Betydning for hele vort demokratiske Samfundsliv. Desværre maa det siges, at Rammerne, Lokalerne til denne Virksomhed er langt fra de bedste. Med faa Undtagelser er de Lokaler, der benyttes til det folkelige Arbejde, under al Kritik. Vore Forsamlingslokaler, især Forsamlingshusene paa Landet, staaar